

Hyvä HUSiin työharjoittelujaksolle tuleva opiskelija,

Tämä tartuntatautikysely koskee Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä (HUS) opiskelun työharjoittelujaksolle tulevia.

Työharjoitteluun osallistuvalla opiskelijalla on oltava tartuntatautilain 48 pykälän mukaisesti joko rokotuksen tai sairastetun taudin antama suoja **tuhkarokkoa** ja **vesirokkoa** vastaan. Lisäksi edellytetään rokotuksen antamaa suojaa **influenssaa** vastaan vuosittain ja alle 1-vuotiaita hoitavilla **hinkuyskää** vastaan 5 vuoden välein. Työntekijöiden ja opiskelijoiden rokotukset lisäävät sekä potilas- että työturvallisuutta.

Työnantaja voi käyttää vain erityisestä syystä rokottamatonta työntekijää tai opiskelijaa asiakas- ja potilastiloissa, joissa hoidetaan tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita potilaita tai asiakkaita. HUSissa tällaisia tiloja ovat kaikki asiakas- ja potilastilat sekä sairaan- ja potilaskuljetus. Vaatimus koskee ko. tiloissa pääsääntöisesti tai toistuvasti työskenteleviä. Rokotukset ovat vapaaehtoisia.

Lisäksi vaaditaan tartuntatautilain 55 ja 56 pykälien mukainen terveydentilan selvitys **keuhkotuberkuloosista ja salmonellasta**. Tuberkuloosiselvitys koskee terveydenhuollon toimintayksiköissä työskenteleviä, joita HUSissa ovat sairaalat ja avohoitoyksiköt. Salmonellaselvitys koskee elintarviketyöntekijöitä, jotka HUSissa työskentelevät HUS Asvian potilas- ja henkilöstöruokailussa.

Tämän tiedotteen liitteenä on tartuntatautikysely (itsearviointilomake), jota oppilaitokset voivat hyödyntää suoraan tai omissa lomakkeissaan siten, että HUSin edellyttämät tiedot tulee kysyä. Itsearviointilomakkeella kartoitetaan rokotussuoja sekä keuhkotuberkuloosin ja salmonellatartunnan riskitekijöitä. **Opiskelijan tulee täyttää itsearviointilomake vähintään kuukausi ennen työharjoittelun alkua.**

Opiskelija vakuuttaa itsearviointilomakkeessa allekirjoituksellaan täyttävänsä sopivuuden tartuntatautilain mukaisiin tehtäviin työharjoittelussa. Selvityksen voi esittää suullisesti, mutta HUS suosittaa kirjallisen selvityksen esittämistä esimiehelle työharjoitteluun tullessa. Sopivuuden varmistaminen on harjoittelupaikan laakisääteinen velvollisuus ja työharjoittelujakso voi peruuntua, jos sopivuutta ei voida varmistaa.

Mikäli itsearvioinnin perusteella ilmenee puutteita rokotesuojassa tai mahdollisen tartuntataudin oireita, tulee opiskelijan olla välittömästi yhteydessä opiskeluterveydenhuoltoon puutteellisen rokotussuojan täydentämiseksi tai keuhkotuberkuloosin tai salmonellan poissulkemiseksi. Kun rokotussuoja on täydennetty tai keuhkotuberkuloosi tai salmonella on poissuljettu, opiskeluterveydenhuollon ammattilainen vahvistaa tämän opiskelijan itsearviointilomakkeeseen allekirjoituksellaan ja työharjoittelu voi alkaa. Oireinen opiskelija ei saa aloittaa harjoittelujaksoaan ennen oireiden syyn selvittämistä.

TARTUNTATAUTIKYSELY (ITSEARVIOINTILOMAKE) OPISKELIJALLE

Nimi: _____ Henkilötunnus: _____

Ammattinimike/opiskelija: _____ Puh: _____

Työyksikkö: _____

1. Tartuntatautilain 48 pykälä rokotuksista

1.1. Kysymykset rokotussuojasta tai sairastetusta taudista

Perusrokotus kansallisen rokotusohjelman mukaan	Rokotussuoja	Sairastettu tauti
1. Tuhkarokkorokote (MPR) Vuonna 1975 aloitettiin rokotukset tuhkarokkoa vastaan ja vuonna 1982 MPR-rokotukset neuvoloissa. Ennen vuotta 1965 syntyneet tulkitaan tuhkarokon sairastaneiksi.	1.a. Tuhkarokko, rokotettu ☐ Olen saanut 2 rokotetta. ☐ Olen saanut 1 rokotteen. ☐ En ole saanut rokotteita. ☐ En tiedä.	1.b. Tuhkarokko, sairastettu ☐ Kyllä ☐ Ei ☐ En tiedä.
2. Vesirokkorokote Suomalaisista noin 95 % on sairastanut vesirokon 12:een ikävuoteen mennessä. Syyskuussa 2017 aloitettiin rokotukset vesirokkoa vastaan neuvoloissa, joten työikäiset eivät ole saaneet rokotuksia osana kansallista rokotusohjelmaa.	2.a. Vesirokko, rokotettu ☐ Olen saanut 2 rokotetta. ☐ Olen saanut 1 rokotteen. ☐ En ole saanut rokotteita. ☐ En tiedä.	2.b. Vesirokko, sairastettu ☐ Kyllä ☐ Ei ☐ En tiedä.
3. Kurkkumätä-jäykkäkouristusrokote (dT-rokote) Annetaan tehosterokotteena kansallisen rokotusohjelman osana yli 25-vuotiaille sekä tapaturmatilanteissa.	3.a. ☐ Viimeisin rokote saatu, vuosi _____ ☐ En tiedä.	
4. Kurkkumätä-jäykkäkouristus-hinkuyskärokote (dtap-rokote) Annetaan tehosterokotteena kansallisen rokotusohjelman osana 14-15 -vuotiaille, 25 vuoden ikäisille sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa alle 1-vuotiaiden parissa työskenteleville. Suoja on voimassa vain 5 vuotta.	4.a. ☐ Kyllä, olen saanut rokotteen alle 5 vuotta sitten, vuosi _____ ☐ En ole saanut rokotetta. ☐ En tiedä.	
5. Influenssarokote Annetaan vuosittain.	5.a. ☐ Viimeisin rokote saatu, vuosi _____ ☐ En tiedä.	

1.2. Onko rokotussuojani kunnossa?

Jos vastasit kysymyksiin 1.a. tai 1.b. ”**Olen saanut 2 rokotetta**” tai ”**kyllä**”, sinulla on suoja tuhkarokkoa vastaan.

Jos vastasit kysymyksiin 2.a. tai 2.b. ”**Olen saanut 2 rokotetta**” tai ”**kyllä**”, sinulla on suoja vesirokkoa vastaan.

Jos vastasit kysymykseen 4.a. ”**kyllä**”, suojasi hinkuyskää vastaan on lain edellyttämällä tasolla.

Lisäksi sinun tulee tiedostaa kysymyksen 5.a. tartuntatautilain antama velvoite vuosittaisen influenssarokotteen ottamisesta.

Mikäli sinulla on suoja tuhkarokkoa ja vesirokkoa vastaan sekä tarvittaessa hinkuyskää vastaan, ja otat vuosittaisen influenssarokotteen, tartuntatautilain edellyttämä suoja on olemassa. Tässä tapauksessa voit allekirjoittaa itsearviointilomakkeen ja viedä sen mukana työharjoittelupaikkaasi osoituksena soveltuvuudesta.

Jos rokotussuojassasi on täydennettävää tai olet suojastasi epävarma, ota yhteyttä opiskeluterveydenhuoltoosi. Epävarma rokotussuoja on tärkeä täydentää. Ylimääräisestä rokotteesta ei ole haittaa. Voit allekirjoittaa itsearviointilomakkeen vasta rokotussuojan mahdollisen täydentämisen jälkeen. Jos sinulla on lääketieteellinen este rokotusten ottamiseen, opiskeluterveydenhuollossasi arvioidaan tilanteesi, ja saat arvion sopivuudestasi työhön tai työharjoitteluun.

2. Tartuntatautilain 55 pykälä keuhkotuberkuloosista

2.1. Kysymykset tuberkuloosin riskistä

Onko sinulla esiintynyt seuraavia oireita?		
Yskää yhtäjaksoisesti yli 3 viikkoa	☐ Kyllä	☐ Ei
Ysköksiä (limaa yskän mukana)	☐ Kyllä	☐ Ei
Verta yskän mukana	☐ Kyllä	☐ Ei
Kuumetta yli 2 viikkoa	☐ Kyllä	☐ Ei
Yöhikoilua yli 2 viikkoa	☐ Kyllä	☐ Ei
Poikkeuksellista väsymystä yli 2 viikkoa	☐ Kyllä	☐ Ei
Poikkeavaa laihtumista	☐ Kyllä	☐ Ei

Onko sinulla tuberkuloositartunnalle altistavia tekijöitä?		
Aiemmin sairastettu tuberkuloosi, vuonna _____	☐ Kyllä	☐ Ei
Ollut lähikontakti henkilöön, jolla on tartuttava keuhkotuberkuloosi (esim. samassa taloudessa asuvat, sukulaiset, ystävät).	☐ Kyllä	☐ Ei
Tuberkuloosipotilaiden hoitaminen missä tahansa Suomen ulkopuolisessa maassa. Missä? _____	☐ Kyllä	☐ Ei
Syntymämaasi: Mikä? _____		
Syntynyt tai työskennellyt vähintään 3 kk maassa, jossa tuberkuloosin ilmaantuvuus on korkea ($\geq 50/100\ 000$, kts. maaluettelo THL:n sivuilta) ja nyt alkaa työskentely tai työharjoittelu vastasyntyneiden osastolla.	☐ Kyllä	☐ Ei
Syntynyt maassa, jossa tuberkuloosin ilmaantuvuus on erittäin korkea ($\geq 150/100\ 000$, kts. maaluettelo THL:n sivuilta).	☐ Kyllä	☐ Ei
Oleskellut vähintään 12 kk tai työskennellyt yhtäjaksoisesti vähintään 3 kk maassa, jossa tuberkuloosin ilmaantuvuus on erittäin korkea ($\geq 150/100\ 000$, kts. maaluettelo THL:n sivuilta). Missä? _____	☐ Kyllä	☐ Ei

2.2. Onko mahdollista, että sinulla olisi tuberkuloosi?

Mikäli vastasit yhteenkin kohtaan ”Kyllä”, sinulle on tehtävä tuberkuloosiselvitys ennen kuin aloitat työharjoittelun sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikössä tai alle kouluikäisten lasten hoitotehtävissä.

Ota yhteys opiskeluterveydenhuoltoosi, jossa poissuljetaan keuhkotuberkuloosi. Selvityksen jälkeen opiskeluterveydenhuoltosi allekirjoittaa itsearviointilomakkeeseesi, että keuhkotuberkuloosi on poissuljettu ja työharjoittelu voi alkaa.

HUOM! Selvitys ei ole tarpeellinen, jos edellisestä selvityksestä on kulunut alle 2 vuotta ja uutta altistumista ei ole tapahtunut. Tuberkuloosin oirekysely uusitaan uuden työsuhteen alkaessa, jos edellisestä on yli 2 vuotta.

Mikäli vastasit kaikkiin kohtiin ”Ei”, sinulle ei tarvitse tehdä tuberkuloosiselvitystä ja voit allekirjoittaa itsearviointilomakkeen.

3. Tartuntatautilain 56 pykälä salmonellasta (vain elintarviketyöhön tulevat täyttävät)

3.1. Kysymykset salmonellariskistä

Salmonellan riskitekijät	
Onko sinulla parhaillaan tai edeltävän kuukauden aikana esiintynyt ripulitautia?	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko lähipiirilläsi todettu edeltävän kuukauden aikana salmonellatartunta tai kuumeinen ripulitauti?	

3.2. Onko mahdollista, että sinulla olisi salmonella?

Mikäli vastasit yhteenkin kohtaan ”Kyllä”, on sinulta poissuljettava salmonellatartunta ennen kuin aloitat työharjoittelun elintarvikealan tehtävässä. **Ota yhteys opiskeluterveydenhuoltoosi,** jossa poissuljetaan salmonellatartunta.

Selvityksen jälkeen opiskeluterveydenhuoltosi allekirjoittaa itsearviointilomakkeesi, että salmonella on poissuljettu ja työharjoittelu voi alkaa.

Mikäli vastasit kaikkiin kohtiin ”Ei”, sinulla ei ole salmonellariskiä ja voit allekirjoittaa itsearviointilomakkeen.

Vakuutan itsearviointilomakkeen tiedot oikeiksi ja täytän sopivuuden tartuntatautilain mukaisiin tehtäviin työharjoittelussa.

Paikka ja päivämäärä:

Opiskelijan allekirjoitus:

Mikäli itsearviointilomakkeen perusteella opiskeluterveydenhuolto on joutunut sulkemaan pois keuhkotuberkuloosin tai salmonellan, tai täydentämään rokotussuojan, opiskeluterveydenhuollon ammattilainen allekirjoittaa.

Paikka ja päivämäärä:

Opiskeluterveydenhuollon ammattilaisen allekirjoitus (ammattinimike ja nimenselvennys), että työharjoittelu voi alkaa: